

WORLD ASSOCIATION
FOR POSITIVE AND TRANSCULTURAL
PSYCHOTHERAPY

Ghid Etic WAPP

Principii și Prevederi

Disclaimer:

Versiunea în limba engleză a acestui document este textul original și are valoare juridică obligatorie. Pentru orice referință legală sau oficială, trebuie utilizată exclusiv versiunea în [limba engleză](#). Această traducere este oferită doar pentru înțelegerea generală și nu reprezintă un document oficial.

INTRODUCERE: PRINCIPII ETICE ȘI PREVEDERI

Principiile Etice și Ghidul Etic al Asociației Mondiale pentru Psihoterapie Pozitivă și Transculturală (WAPP) reprezintă cadrul de bază pentru asigurarea unei intervenții responsabile, profesionale și pline de compasiune în domeniul sănătății mintale.

Un aspect esențial al Principiilor Etice și Ghidului Etic al Asociației Mondiale pentru Psihoterapie Pozitivă și Transculturală (WAPP) este competența culturală, care impune practicienilor să fie conștienți de și să respecte diversitatea culturală a clienților, în timp ce își îmbogățesc continuu cunoștințele despre perspective culturale diferite.

Prin respectarea acestor principii, practicienii Psihoterapiei Pozitive își asumă angajamentul de a menține cele mai înalte standarde de integritate, profesionalism și competență. Ghidul nu doar că protejează drepturile clienților și pacienților, dar și promovează încrederea și responsabilitatea în relația profesională, asigurând astfel că practica Psihoterapiei Pozitive și Transculturale (PPT conform N. Peseschian, din 1977) rămâne etică, eficientă și aliniată cu interesele celor pe care îi servim.

Consiliul Executiv al WAPP își exprimă profunda recunoștință față de membrii Grupului Consultativ Etic pentru întocmirea proiectului acestui document important, pe parcursul a mai bine de un an. Aceste Ghiduri au fost acceptate de Consiliul Executiv al WAPP pe 14 octombrie 2024 și aprobate de Adunarea Generală a membrilor WAPP pe 12 februarie 2025.

PRINCIPII ETICE

PRINCIPII ETICE

Aceste **Principii Etice** sunt obligatorii pentru organizațiile membre ale WAPP/EF CPP. Ele se aplică și psihoterapeuților, consilierilor, consultanților, formatorilor, cursanților, supervisorilor, organizatorilor de formare și specialiștilor care activează în cadrul Psihoterapiei Pozitive la nivel global.

I. Introducere

Metoda **Psihoterapiei Pozitive și Transculturale** aparține metodelor psihoterapeutice umaniste, transculturale și psihodinamice. Această metodă, centrată pe conflict și orientată spre dezvoltarea capacităților, a fost fondată de Prof. Nossrat Peseschkian în 1968, în Germania. Ea se bazează pe cercetări extensive realizate în peste 20 de culturi diverse din întreaga lume.

II. Principii

1. Principiul Speranței

Psihoterapia Pozitivă și Transculturală (PPT) pornește de la convingerea că fiecare ființă umană este, prin natura sa, fundamental bună și binevoitoare. Ființele umane sunt asemănată unor mine pline de comori, nu unor „pagini albe” sau „vase goale”. Realizarea acestui potențial depinde de anumiți factori, fie limitativi, fie favorizanți.

Simptomul are o funcție simbolică pozitivă, care trebuie recunoscută atât de terapeut, cât și de pacient. Acest lucru sugerează că orice situație, oricât de dificilă, poate fi înțeleasă și transformată în bine.

2. Principiul Consultării

Perspectiva PPT subliniază că procesul psihoterapeutic se bazează în principal pe interacțiunea dintre terapeut și client. Elementele centrale ale acestei interacțiuni includ: împărtășirea opiniilor, rezolvarea divergențelor, promovarea colaborării și luarea deciziilor comune în cadrul procesului psihoterapeutic (sau educațional).

Respectarea autonomiei clientului și a dreptului său la autodeterminare este esențială. Înțelegerea potențialului, aplicațiilor și limitărilor psihoterapiei și aplicarea corectă a Psihoterapiei Pozitive asigură absența prejudiciilor. Consultarea cu colegii și supervisorii este, de asemenea, o resursă esențială pentru menținerea competenței profesionale.

3. Principiul Autoajutorării

Procesul psihoterapeutic (sau educațional) urmărește trecerea de la dependența de resurse externe (cum ar fi terapeutul) la dezvoltarea resurselor interne ale individului sau familiei. Relația psihoterapeutică nu reprezintă o sursă de cunoștințe „gata făcute”, ci un spațiu care creează condiții pentru dezvoltarea abilităților individuale.

În relația terapeutică, clientul avansează prin etape de atașament și diferențiere, ajungând la autonomie. Psihoterapia Pozitivă și Transculturală încurajează clienții să renunțe la rolurile pasive și să adopte un „rol terapeutic” activ, colaborând proactiv cu terapeutul pentru a contribui la bunăstarea familiei și comunității lor.

4. Unicitatea Personalității

Alianța terapeutică dintre terapeut și client reprezintă o întâlnire a două personalități distincte, fiecare având o bogăție de experiențe unice de viață. Dincolo de simptomele observabile, scopul nostru este să descoperim persoana care poartă aceste experiențe unice.

În relația psihoterapeutică, atât terapeutul, cât și procesul terapeutic (inclusiv aspectul educațional) trebuie să fie atenți și flexibili pentru a răspunde nevoilor specifice ale clientului.

Este esențial ca tratamentul oferit să fie nu doar benefic, ci și de o calitate înaltă. În tot acest proces, psihoterapeutul respectă profund valorile personale și integritatea clientului și a familiei acestuia. Filosofia

Psihoterapieii Pozitive pune accent pe tratarea tuturor persoanelor implicate în proiectele noastre (active sau pasive) cu cel mai mare respect și demnitate.

5. Principiul Echilibrului

Psihoterapia Pozitivă consideră viața și dezvoltarea umană ca fiind un efort continuu pentru atingerea unui echilibru natural și dinamic. Scopul terapeutic este de a ajuta clientul să își dezvolte abilitățile și să atingă echilibrul în viață, promovând sănătatea fizică, mintală, socială și spirituală a indivizilor, familiilor și comunităților.

Psihoterapeutul Pozitivist trebuie să stabilească o relație terapeutică solidă și profesională, găsind un echilibru atent între empatia terapeutică și menținerea unei distanțe emoționale adecvate. Acesta acționează întotdeauna în interesul clientului și servește drept model pentru relații sănătoase.

6. Principiul Sensibilității Transculturale

Sensibilitatea transculturală reprezintă o competență profesională esențială. Luăm în considerare dimensiunea culturală ca un factor important care influențează sănătatea, dezvoltarea personalității, apariția tulburărilor și dinamica conflictelor. Această dimensiune culturală influențează și alianța terapeutică dintre terapeut și client.

Considerăm conflictele ca fiind nu doar ciocniri de personalități, ci și coliziuni între valori culturale. Psihoterapia Pozitivă și Transculturală integrează elemente din diverse metode psihoterapeutice pentru a oferi flexibilitate în tratamentul clienților și pentru a permite colaborarea eficientă între diferite abordări.

7. Principiul Simplității și Universalității

În interacțiunile noastre, utilizăm o terminologie și concepte din metodologie care sunt ușor de înțeles și pot fi aplicate în viața de zi cu zi. Acest lucru ne ajută să înțelegem mai bine nevoile, conflictele și dinamica relațiilor.

8. Principiul Concentrării pe Dezvoltare

În procesul psihoterapeutic și în toate formele de interacțiune, susținem principiul menținerii unei perspective temporale, acordând atenție atât trecutului, cât și prezentului, dar și responsabilității noastre de a dezvolta capacitățile pentru viitor.

PREVEDERI ALE UNEI CONDUITE ETICE

Preambul

Aceste **Reglementări Etice** sunt obligatorii pentru membrii individuali și instituționali ai WAPP. Ele se aplică, de asemenea, psihoterapeuților, consilierilor, consultanților, formatorilor, cursanților, supervisorilor, persoanelor aflate în supervizare, liderilor de auto-descoperire, organizatorilor de formare și specialiștilor care activează în cadrul Psihoterapieii Pozitive la nivel global. În acest document, aceștia vor fi denumiți „**Practicieni PPT**”.

În cazul în care reglementările sau legislația din țara de reședință sau de practică ale Practicienilor PPT contrazic aceste Directive Etice, reglementările naționale au prioritate. Totuși, ori de câte ori este posibil, fiecare membru WAPP ar trebui să urmeze aceste reglementări.

Reglementările Etice promovează formarea unor standarde profesionale etice universale, dezvoltarea conștientizării de sine etice și creșterea nivelului de competență etică a Practicienilor PPT.

Practicienii PPT nu vor discrimina pe baza vârstei, bolilor sau dizabilităților, convingerilor religioase, originii etnice, genului, identității de gen, naționalității, afilierii politice, rasei, prevederii sexuale, statutului social sau a oricărui alt factor.

Recunoaștem faptul că WAPP reprezintă membri din întreaga lume și recomandăm ca organizațiile și centrele naționale să își bazeze codul etic pe **Prevederile și Principiile Etice ale WAPP**, precum și pe legislația națională sau locală.

În prezentul document, termenul „**clienți**” include și „**pacienți**”, dacă acest lucru este aplicabil conform reglementărilor naționale din țara de reședință a Practicienilor PPT.

Cuprins

Partea I	6
1. RESPONSABILITATEA FAȚĂ DE CLIENȚI	6
2. TEHNICI DE EVALUARE	7
3. RELAȚIA TERAPEUTICĂ	8
4. RELAȚIILE CU ALȚI PROFESIONIȘTI	9
5. LUCRUL ONLINE (psihoterapie, formare, supervizare, autocunoaștere, evaluare, cercetare)	10
6. RESPONSABILITATEA SOCIALĂ, PREZENȚA ONLINE ȘI PUBLICITATEA.....	11
7. RESPONSABILITATEA FAȚĂ DE WAPP.....	11
8. FORMAREA ÎN CONSILIERE ȘI PSIHOTERAPIE.....	12
9. ASPECTE ETICE ALE SUPERVIZĂRII CLINICE ȘI EDUCAȚIONALE.....	13
10. CERCETARE ȘI PUBLICAȚII.....	15
Partea a II-a.....	16
11. COMITETUL PE PROBLEME DE ETICĂ	16

Partea I

1. RESPONSABILITATEA FAȚĂ DE CLIENȚI

Această secțiune discută necesitatea ca practicienii PPT să respecte limitele competenței lor, regulile pentru redirectionarea clienților către colegi, utilizarea consimțământului informat în terapie, regulile privind păstrarea documentației și necesitatea respectării confidențialității.

1.1 Limitele de competență

Practicienii PPT își desfășoară activitatea în limitele competenței lor, oferind servicii pentru care sunt suficient de calificați, instruiți, autorizați și experimentați.

1.1.1 Dezvoltarea competențelor

Practicienii PPT își dezvoltă continuu competențele profesionale, menținându-se la curent cu abordările actuale în terapie și cu cercetările privind eficacitatea metodelor terapeutice. Aceștia participă la activități de Dezvoltare Profesională Continuă (CPD) conform ghidurilor WAPP.

1.1.2 Conștientizarea limitărilor profesionale

Dacă cunoștințele profesionale ale Practicienilor PPT sunt insuficiente, aceștia trebuie să urmeze formarea necesară și/sau să solicite ajutorul unor colegi mai experimentați, în special prin supervizare. De asemenea, Practicienii trebuie să respecte recomandările supervisorilor lor cu privire la limitările profesionale.

1.1.3 Autoîngrijirea ca practician

Practicienii PPT trebuie să mențină un echilibru sănătos între muncă și alte aspecte ale vieții. Ei monitorizează semnele de epuizare emoțională, mintală și fizică și se abțin de la oferirea serviciilor dacă se află într-o astfel de stare, pentru a evita riscul de a-și prejudicia clienții. În astfel de situații, Practicienii trebuie să solicite ajutor profesional și să își limiteze numărul de clienți sau să își suspende temporar activitatea până la recuperare.

1.1.4 Competența transculturală

Practicienii PPT își cresc continuu nivelul de sensibilitate transculturală, concentrându-se pe modul în care valorile culturale ale tuturor participanților la procesul terapeutic influențează atitudinile față de sănătate, mecanismele tulburărilor și relația terapeutică.

Competența transculturală este una dintre valorile fundamentale ale psihoterapiei pozitive și transculturale, astfel încât practicienii PPT evită să se angajeze în orice formă de discriminare bazată pe rasă, origine sau grup etnic, gen și identitate sexuală, vârstă, sex, profesie, nivel de educație, statut socioeconomic, capacitate fizică, statut psihologic, convingeri culturale și politice, religie, statut de imigrant sau apartenența clientului la grupuri minoritare.

1.1.5 Redirectionarea clienților

În cazurile în care cunoștințele și experiența practicienilor PPT sunt insuficiente pentru a lucra cu un client, practicienii PPT vor trebui să recomande clientul unui coleg cu mai multă experiență. În cazul în care este probabil ca problemele practicienilor PPT să îi împiedice să își îndeplinească pe deplin îndatoririle profesionale, aceștia ar trebui să solicite asistența unui supervisor sau să participe la interviu pentru a stabili dacă ar trebui să limiteze, să suspende sau să înceteze activitatea. Redirecționările ar trebui să fie însoțite de o explicație pentru client și de punerea la dispoziție a mai multor profesioniști din care să alege. În cazul în care valorile personale ale practicienilor PPT și ale clientului nu corespund, practicienii PPT sunt sfătuiți să nu redirecționeze clientul imediat, ci să recunoască acest lucru ca o limitare și să apeleze la supervizare și la formare suplimentară în acest domeniu.

1.2 Consimțământul informat

PPT Practicienii trebuie să explice și să obțină consimțământul informat al clienților lor la începutul consilierii psihologice, psihoterapiei, supervizare, formării și cercetării.

Consimțământul informat trebuie să includă o descriere a serviciilor furnizate și a drepturilor și obligațiilor părților. O parte obligatorie a consimțământului

informat este o declarație privind limitele confidențialității (a se vedea secțiunea 1.4). În cazul lucrului online/telefonic, practicienii PPT sunt obligați să informeze clientul, în măsura posibilităților lor, cu privire la toate limitările și riscurile posibile asociate acestui format de lucru (**consimțământ informat**).

1.2.1 Relaționarea cu clienții care nu sunt în măsură să își dea consimțământul în cunoștință de cauză (de exemplu, dificultăți de învățare, boli mintale grave etc.

Atunci când practicienii PPT lucrează cu persoane care nu sunt în măsură să își dea consimțământul în cunoștință de cauză, acest consimțământ este dat împreună cu reprezentantul clientului.

1.2.2 Consimțământul informat în lucrul cu copiii și adolescenții

Dacă practicienii PPT lucrează cu minori, consimțământul este semnat de părinți sau tutori (în conformitate cu legislația națională). În același timp, practicienii PPT trebuie să obțină consimțământul verbal al minorului. La prima întâlnire, practicienii PPT discută, de asemenea, cu familia, limitele confidențialității în lucrul cu minorul, hotărând împreună ce poate fi spus părinților sau tutorilor.

Practicienii sunt obligați să verifice vârsta de consimțământ pentru terapie fără permisiunea părinților, în conformitate cu legislația națională aplicabilă, înainte de furnizarea serviciilor. Respectarea acestor standarde juridice este obligatorie pentru a se asigura că terapia se desfășoară în cadrul legal.

1.3 Înregistrări și documentare

Se recomandă insistent ca practicienii PPT să documenteze fiecare ședință, să păstreze înregistrări ale activității cu clientul și să ia măsuri pentru a proteja informațiile despre client în timpul și după încheierea relației profesionale. Înregistrările ar trebui păstrate timp de cel puțin 5 ani după încheierea terapiei/tratamentului. Vă rugăm să consultați reglementările naționale privind păstrarea înregistrărilor, deoarece unele țări cer 10 ani. Înregistrările pot fi păstrate în scris sau în versiune electronică. Este responsabilitatea practicienilor PPT să păstreze în siguranță informațiile clientului chiar și în cazul incapacității practicienilor PPT (este important să aveți un plan pentru

gestionarea documentației (confidențiale).

1.3.1 Furnizarea de informații clientului

Clientul are dreptul de a primi în scris toate informațiile privind procesul terapeutic, formarea și/sau cercetarea. Clientul are dreptul de a primi o copie a dosarului său de client. Practicienii PPT se asigură că aceste informații sunt prezentate clientului într-un mod care nu îi dăunează acestuia.

1.3.2 Schimbul de informații cu terți

PPT Practicienii au nevoie de permisiunea clientului atunci când li se cere să împărtășească informații despre acesta cu terțe părți (cadre medicale, poliție, judecători, companii de asigurări, avocați, părinți, membri ai familiei, alți profesioniști implicați în caz etc.) Practicienii trebuie să se asigure că analizează și respectă cerințele legale specifice fiecărei țări, recunoscând că legile pot varia de la o jurisdicție la alta. Respectarea cadrelor juridice locale este obligatorie.

1.4 Confidențialitate

Confidențialitatea este unul dintre fundamentele relației terapeutice, de supervizare, de formare și de cercetare. Practicienii PPT sunt obligați să precizeze în consimțământul informat normele de confidențialitate și condițiile în care acestea pot fi anulate: situații de amenințare la adresa vieții și sănătății clientului sau a vieții și sănătății altor persoane; violența emoțională, fizică, economică asupra copiilor, persoanelor cu dizabilități (fizice și/sau mintale) și altor categorii de persoane aflate în situație de dependență; necesitatea de a depune mărturie în instanță în conformitate cu legislația în vigoare în țara respectivă și alte cazuri specifice legislației naționale. Practicienii PPT nu divulgă informații confidențiale cu caracter personal referitoare la clienții lor în scrierile lor, în prelegeri, în mass-media, în social media sau în cadrul consultărilor cu colegii, care pot duce la identificarea clienților. Anonimizarea este modificarea datelor cu caracter personal în așa fel încât aceste date să nu mai poată fi atribuite unei persoane fizice determinate sau identificabile sau să poată fi atribuite

numai cu o cantitate disproporționată de timp, bani și efort.

Excepțiile sunt descrise în secțiunile următoare.

1.4.1 Permisivitatea de înregistrare

Realizarea de înregistrări audio și video în timpul psihoterapiei este de obicei interzisă din cauza riscului ridicat de încălcare a confidențialității și de exploatare a clientului. În circumstanțe extraordinare, înregistrarea este permisă cu acordul prealabil scris al clientului (de exemplu, formare specializată pentru supervizare, clientul dorește să înregistreze ședința etc.).

Realizarea de înregistrări audio și video în timpul supervizării, formării și cercetării trebuie să fie convenită de toți cei implicați în activitate și confirmată prin semnarea unui formular de consimțământ. Toți cei implicați în activitatea de supervizare, formare și cercetare trebuie să fie conștienți de modul și locul în care este utilizat materialul înregistrat și își pot retrage consimțământul în orice moment. Materialele înregistrate trebuie să fie utilizate numai în scopurile menționate în formularul de consimțământ.

1.4.2 Utilizarea informațiilor despre clienți în publicații

În cazul în care practicienii PPT intenționează să utilizeze informații despre cazul unui client în activitatea lor științifică și de publicare, aceștia trebuie să schimbe cazul până la nerecunoaștere - nume, profesie, vârstă, circumstanțe de viață, trăsături specifice de înfățișare, vorbire, stare de sănătate etc.

Este necesar ca practicienii PPT să solicite clientului permisiunea de a utiliza cazul propriu (în condiții anonimizate). Clientului trebuie să i se ofere toate posibilitățile de a refuza utilizarea cazului său anonimizat. (consimțământ informat)

1.4.3 Informarea clientului în instanță

În cazul în care practicienilor PPT li se solicită să apară în instanță, aceștia sunt supuși legislației naționale în vigoare privind mărturia în instanță. Dacă este posibil, clientului trebuie să i

se solicite eliberarea de confidențialitate.

1.4.4 Informații despre client după decesul acestuia

Practicienii PPT vor păstra confidențialitatea după decesul unui client, cu excepția cazurilor specificate în consimțământul în cunoștință de cauză sau la cererea autorităților naționale de drept. Vă rugăm să verificați reglementările locale.

1.5 În caz de urgență și suicid

Practicienii PPT trebuie să aibă o listă cu datele de contact ale serviciilor de urgență în cazul în care trebuie să recomande clientului apelarea la acestea. De asemenea, se recomandă ca aceștia să aibă cel puțin un contact de urgență pentru client, cum ar fi un partener sau un membru al familiei. În plus, este util să se solicite clienților să furnizeze adresa unui psihiatru, a unui spital de psihiatrie sau a serviciilor medicale generale de urgență din orașul lor. Acest lucru asigură faptul că aceste persoane de contact pot fi contactate imediat în caz de urgență.

1.6. Asigurare (de răspundere) profesională

Ori de câte ori este posibil, practicienii PPT ar trebui să aibă o asigurare de răspundere profesională care să acopere activitățile lor - în calitate de consilieri, psihoterapeuți, supervizori sau formatori.

2. TEHNICI DE EVALUARE

În dezvoltarea, publicarea și utilizarea tehnicilor de evaluare psihoterapeutică sau psihologică, practicienii PPT depun toate eforturile pentru a promova bunăstarea și interesele clientului. Ei se feresc de utilizarea abuzivă a rezultatelor evaluării. Ei respectă dreptul clientului de a cunoaște rezultatele, interpretările făcute și baza concluziilor și recomandărilor lor. Practicienii PPT depun toate eforturile pentru a menține securitatea testelor și a altor tehnici de evaluare în limitele mandatelor legale și se străduiesc să asigure utilizarea adecvată a tehnicilor de evaluare de către alții.

2.1 Tehnici de evaluare

În utilizarea tehnicilor de evaluare, practicienii PPT respectă dreptul clienților de a primi explicații complete privind natura și scopul tehnicilor într-un limbaj pe care clienții îl pot înțelege, cu excepția cazului în care s-a convenit în prealabil asupra unei excepții explicite de la acest drept. Atunci când explicațiile trebuie furnizate de alte persoane, practicienii PPT stabilesc proceduri pentru care să asigure caracterul adecvat al acestor explicații.

2.2 Responsabilitatea în utilizarea testelor

Practicienii PPT sunt responsabili pentru dezvoltarea și standardizarea testelor psihologice și a altor tehnici de evaluare prin utilizarea de proceduri demonstrate științific și prin respectarea standardelor internaționale, naționale, instituționale sau organizaționale relevante.

2.3 Raportarea rezultatelor evaluării

În raportarea rezultatelor evaluării, practicienii PPT indică orice rezerve care există cu privire la validitate sau fiabilitate din cauza circumstanțelor evaluării sau a neadecvării normelor pentru persoana testată. Practicienii PPT se străduiesc să se asigure că rezultatele evaluărilor și interpretările acestora nu sunt utilizate în mod abuziv de către alte persoane.

2.4 Relevanța rezultatelor evaluării

Practicienii PPT recunosc că rezultatele evaluării pot deveni irelevante și nu reprezintă o imagine completă a celui evaluat. Ei depun toate eforturile pentru a evita și a preveni utilizarea abuzivă a măsurătorilor irelevante sau a evaluărilor incomplete.

2.5 Utilizarea abuzivă a evaluărilor psihologice

Practicienii PPT nu încurajează sau promovează utilizarea tehnicilor de evaluare psihoterapeutică sau psihologică de către persoane necorespunzător pregătite sau necalificate prin formare sau supervizare.

3. RELAȚIA TERAPEUTICĂ

Această secțiune abordează limitele relației terapeutice și condițiile pentru crearea, menținerea și modificarea

acesteia. Sunt descrise tipurile de relații cu clienții care sunt interzise. Se discută conceptul de exploatare a clientului, precum și problemele etice legate de plata terapiei și încheierea acesteia. Se subliniază necesitatea dezvoltării competenței transculturale pentru construirea unor relații terapeutice productive cu diferite categorii de clienți, așa cum este menționat în punctul 1.1.4.

3.1 Stabilirea și menținerea limitelor în relația terapeutică

Practicienii PPT sunt responsabili de stabilirea limitelor profesionale și de menținerea cadrului relației terapeutice cu clienții.

Limitele profesionale se referă la auto-dezvăluire, durata și locația ședințelor, contactul fizic, cadouri, schimburi în natură (barter), activități în afara cabinetului, întâlniri întâmplătoare, contacte sociale și alte contacte non-terapeutice, rețele sociale și alte forme de relații multiple. Limitele relației profesionale sunt reflectate în **consimțământul informat**.

3.2 Condiții pentru schimbarea limitelor în relația terapeutică

Limitele relațiilor profesionale în consilierea psihologică și psihoterapie sunt legate de metoda de psihoterapie pe care profesionistul o practică.

Dacă este necesar să se extindă limitele relațiilor profesionale, practicienii PPT evaluează și își asumă responsabilitatea pentru riscurile emergente în fiecare situație specifică.

3.3 Exploatarea clienților - Limite în relațiile cu clienții

Practicienii PPT evită exploatarea clienților. Aceștia conștientizează poziția lor de influență asupra clienților (dezechilibrul de putere) și evită exploatarea încrederii și dependenței clienților în orice domeniu: domestic, economic, informațional, emoțional, sexual etc.

3.4 Relații multiple

Relațiile multiple apar atunci când practicienii PPT, având o relație profesională cu un client, au și alte tipuri de relații cu acesta sau cu mediul apropiat al clientului. Aceste relații pot fi

de natură familială, socială, financiară, de afaceri (inclusiv relații care apar în cadrul formării și supervizării), educațională sau relații personale apropiate. Relațiile multiple pot apărea înainte, în timpul sau după consilierea psihologică și psihoterapie.

Practicienii PPT se abțin de la relații multiple pentru a nu expune clientul riscului de exploatare, prejudiciului sau consecințelor negative asupra procesului terapeutic.

În cazurile în care relațiile multiple nu pot fi evitate, practicienii PPT explică clar clientului nuanțele acestor relații și stabilesc limite profesionale.

Dacă factori neprevăzuți creează o relație multiplă potențial periculoasă, practicienii PPT vor lua măsuri rezonabile pentru a o rezolva într-un mod sensibil față de interesele persoanei afectate și în conformitate cu Ghidul Etic.

3.5 Tipuri interzise de relații cu clientul

Practicienii PPT mențin un nivel ridicat de conștientizare cu privire la prejudiciile pe care le poate suferi un client dacă se implică în relații sexuale, romantice, de prietenie sau de afaceri cu practicienii PPT. Relațiile sexuale, romantice, de prietenie și de afaceri cu clientul sunt posibile nu mai devreme de doi ani de la încheierea terapiei.

Atât practicienii PPT, cât și clientul trebuie să fie siguri că relația terapeutică este complet finalizată și nu va fi reluată în viitor. Practicienii PPT nu întrerup terapia pentru a avea relații sexuale cu clientul. Terapia cu foști parteneri sexuali sau romantici este interzisă.

3.6 Plata pentru terapie

Practicienii PPT se străduiesc să fie onești, clari și să ofere clientului informații complete în materie de plată în avans și, de preferință, în scris.

3.6.1 Stabilirea prețului pentru servicii

Atunci când stabilesc prețurile pentru servicii, practicienii PPT pot decide să perceapă tarife în funcție de o scală progresivă sau să utilizeze aceeași taxă pentru toți clienții.

3.6.2 Clienți pro-bono

Este dreptul etic al practicienilor PPT să ofere asistență pro bono sau la un tarif redus pentru clienții care nu pot plăti integral terapia. Procentul acestor clienți este stabilit de practicienii PPT înșiși.

3.6.3 Relațiile de barter

Practicienii PPT se abțin, în mod implicit, de la a accepta trocul ca formă de plată cu clienții, deoarece un astfel de aranjament creează potențialul pentru conflicte, exploatare și distorsionarea relației terapeutice.

3.6.4 Neplata pentru serviciile practicienilor PPT.

La semnarea consimțământului informat, practicienii PPT stabilesc clar procedura de plată pentru servicii. În **consimțământul informat**, sunt specificate prețul și condițiile de plată pentru ședințele ratate. Dacă clientul refuză să plătească pentru serviciile practicienilor PPT, aceștia au dreptul să oprească terapia și să redirecționeze clientul. În acest caz, este important să se informeze clientul despre consecințele neplății. În situații complicate, este necesar să se consulte un avocat.

3.6.5 Cadouri

Practicienii PPT nu ar trebui să încurajeze oferirea de cadouri, dar pot accepta cadouri de la clienți dacă primirea acestora nu prezintă riscul exploatarei clientului sau al afectării relației terapeutice. Practicienii PPT înțeleg riscurile asociate cu primirea cadourilor de la clienți. Împreună cu clientul, practicienii PPT explorează semnificația pe care clientul o atribuie cadoului și impactul posibil asupra relației terapeutice. Practicienii PPT își examinează, de asemenea, motivația de a accepta cadoul în cadrul supervizării sau terapiei proprii.

Nu este recomandat să se accepte cadouri care depășesc 20% din costul unei ședințe.

Totuși, se recunoaște faptul că există un aspect cultural în oferirea de mici cadouri, iar în unele țări refuzarea acestora poate fi percepută ca fiind nepoliticoasă și negativă pentru relația terapeutică. În astfel de cazuri, practicienii PPT trebuie să folosească o

judecată sănătoasă pentru a diferenția între un cadou oferit din curtoazie și un cadou cu intenții ascunse. Supervizarea poate fi utilă în astfel de situații.

3.7 Sfârșitul terapiei

Practicienii PPT încheie terapia în colaborare cu clientul atunci când este evident că acesta nu mai are nevoie de susținere sau ar putea fi prejudiciat prin continuarea terapiei (de exemplu, terapeutul și-a atins limitele expertizei sau clientul are nevoie de suport mai specializat).

Practicienii PPT depun toate eforturile pentru a finaliza terapia cu un risc minim pentru client, inclusiv organizarea unei ședințe speciale de final al terapiei. Practicienii PPT pot încheia terapia dacă se simt în nesiguranță în prezența clientului sau amenințați de persoane asociate cu acesta.

4. RELAȚIILE CU ALȚI PROFESIONIȘTI

Secțiunea evidențiază că, atunci când este nevoie, practicienii PPT colaborează cu alți profesioniști, ținând cont de competențele și responsabilitățile colegilor lor din domenii precum psihoterapie, psihiatrie, psihologie, medicină și alte profesii.

Ei respectă valorile și obiectivele instituțiilor cu care colegii lor sunt afiliați și se străduiesc să construiască relații bazate pe respect și colaborare pozitivă.

4.1 Limitele de competență cu colegii

Practicienii PPT înțeleg domeniul de competență al profesioniștilor din domenii conexe și utilizează resursele profesionale, tehnice și administrative asociate acestora, care pot servi intereselor clientului.

Practicienii PPT participă la luarea deciziilor legate de client și de bunăstarea acestuia, ținând cont de practicile altor grupuri profesionale și căutând colaborarea cu acestea.

4.2 Lucrul în paralel cu un alt profesionist din domeniul sănătății mintale

Dacă un client primește simultan servicii psihologice/psihoterapeutice de la un alt profesionist, practicienii PPT tratează această situație cu confidențialitate.

Practicienii PPT discută cu clientul semnificația relațiilor terapeutice multiple pentru a minimiza riscurile și conflictele de interese și se străduiesc să mențină relații clare și coordonate cu ceilalți profesioniști implicați. Practicienii PPT își rezervă dreptul de a refuza clienții implicați în relații terapeutice multiple identice.

Practicienii PPT nu vor submina relația unui coleg cu clienții săi prin comentarii nejustificate sau lipsite de discernământ. Ei comentează asupra muncii colegilor cu sensibilitate, într-un spirit de respect reciproc.

4.3 Responsabilitatea față de specialiști implicați

Atunci când aleg colegi pentru colaborare, practicienii PPT se ghidează după competența, pregătirea, experiența și valorile comune ale acestora.

4.4 Exploatarea relațiilor cu colegii

Practicienii PPT nu exploatează relațiile și statutul lor profesional cu colegii și subordonații pentru a obține beneficii unilaterale (de exemplu, economice, sexuale, personale etc.). Practicienii PPT nu aprobă sau nu participă la niciun fel de hărțuire (inclusiv hărțuire verbală, fizică și sexuală).

4.5 Servicii de consiliere oferite colegilor

Este descurajată furnizarea de servicii psihologice colegilor de muncă atunci când există alternative disponibile. A se vedea punctul 3.4 Relații multiple

4.6 Raportarea încălcărilor etice

Dacă practicienii PPT află despre un comportament lipsit de etică al unui alt profesionist, primul pas este să abordeze direct acea persoană, într-un mod informal și față în față, atrăgând atenția asupra comportamentului inacceptabil

Într-un mod cât mai blând și respectuos posibil.

Dacă situația nu poate fi rezolvată pe cale informală, practicienii PPT informează instituțiile naționale relevante și Biroul Central al WAPP. După decizia instituției naționale, Comitetul de Etică al WAPP va lua propria decizie cu privire la plângere.

4.7 Prevenirea bullying-ului

Practicienii PPT nu se implică în intimidarea colegilor, deoarece acest lucru este contrar valorilor profesiei. Criticile și comentariile ar trebui să se refere la acțiunile profesionistului, nu la personalitatea acestuia, și ar trebui să fie exprimate într-o formă respectuoasă de discuție profesională. Se recomandă evitarea discuțiilor publice, dar utilizarea instrumentelor profesionale (supervizare, supervizare colegială, sesizarea unei comisii de etică) pentru rezolvarea situațiilor conflictuale.

5. LUCRUL ONLINE

(psihoterapie, formare, supervizare, autocunoaștere, evaluare, cercetare)

Această secțiune abordează riscurile etice și limitările asociate utilizării de către practicienii PPT a lucrului online, incluzând psihoterapie, training, supervizare, autocunoaștere, evaluare și cercetare mediate prin comunicare electronică, cum ar fi internetul, telefonul și videoconferințele. Practicienii PPT care desfășoară activități online trebuie să-și dezvolte cunoștințele și abilitățile privind considerațiile tehnice, etice și legale.

Aceștia explorează și monitorizează posibilitățile oferite de lucrul online, adaptându-și practicile la specificul mediului virtual. În același timp, fac tot posibilul pentru a menține confidențialitatea clienților, supervizaților, cursanților și participanților la cercetare.

5.1 E-consultație (telepsihoterapie)

Practicienii PPT sunt conștienți de faptul că e-consultarea are limitări în ceea ce privește tipurile de probleme cu care pot lucra prin mijloace electronice de comunicare. Atunci când oferă servicii asistate de tehnologie, practicienii PPT depun eforturi rezonabile pentru a

determina dacă clienții sunt capabili, din punct de vedere intelectual, emoțional, fizic, lingvistic și funcțional, să utilizeze aplicația și dacă aplicația este adecvată pentru nevoile acestora. Practicienii PPT cunosc legislația din țara și regiunea în care lucrează și locuiesc cu privire la furnizarea de servicii prin mijloace electronice de comunicare.

5.2 Eficacitatea serviciilor

Atunci când serviciile asistate de tehnologie sunt considerate ineficiente de către practicienii PPT sau de către client, practicienii PPT iau în considerare furnizarea serviciilor față în față. Dacă practicienii PPT nu pot oferi servicii față în față, aceștia asistă clientul în identificarea unor servicii adecvate.

5.3 Recunoașterea limitărilor

Practicienii PPT informează clienții cu privire la limitele inerente ale confidențialității atunci când se utilizează tehnologia. Aceștia îi îndeamnă pe clienți să fie conștienți de accesul autorizat și/sau neautorizat la informațiile dezvăluite folosind acest mediu în cadrul serviciilor asistate de tehnologie. Practicienii PPT iau în considerare diferențele dintre comunicarea față în față și cea electronică (indicii nonverbale și verbale) și modul în care acestea pot afecta lucrul online. Practicienii PPT educă clienții cu privire la modul de prevenire și soluționare a posibilelor neînțelegeri care rezultă din lipsa indiciilor vizuale și a intonațiilor vocii atunci când se comunică electronic.

5.4 Acces

Practicienii PPT oferă informații clienților cu privire la accesul rezonabil la aplicațiile relevante atunci când furnizează servicii asistate de tehnologie.

5.5 Consimțământul informat în cadrul e-consultării

Atât practicienii PPT, cât și clientul trebuie să fie de acord cu consultanța electronică. În cazul în care clientul optează pentru consultarea electronică, practicienii PPT trebuie să ofere, pe cât posibil, un **consimțământ în cunoștință de cauză care să includă puncte**

suplimentare specifice acestui tip de activitate (riscurile implicării în activitatea online și încălcarea confidențialității, posibilitatea unei defecțiuni tehnologice și a unor metode alternative de furnizare a serviciilor, diferențele de fus orar; diferențele culturale și/sau lingvistice care pot afecta furnizarea de servicii, posibila negare a beneficiilor de asigurare).

Practicianul poate refuza consultarea electronică dacă consideră că sunt necesare ședințe față în față.

5.6 Identificarea clienților în spațiul virtual

Practicienii PPT sunt sfătuiți să ia toate măsurile legale pentru a stabili identitatea și vârsta clientului în spațiul virtual, atât timp cât acest lucru este sigur pentru client (de exemplu, prin intermediul documentului de consimțământ informat), fie conform legislației naționale, fie acestor Ghiduri.

În cazurile în care identificarea vizuală nu este posibilă, verificarea poate include, dar nu se limitează la, utilizarea de cuvinte codificate, numere, grafice sau alți identificatori descriptivi.

5.6.1. În caz de urgență și suicid

Practicienii PPT trebuie să dețină o listă de detalii de contact ale serviciilor de urgență, în cazul în care este necesar să trimită clientul către acestea. De asemenea, se recomandă ca aceștia să aibă cel puțin un contact de urgență pentru client, cum ar fi un partener sau un membru al familiei. În plus, este util să solicite clienților să furnizeze adresa unui psihiatru, a unui spital de psihiatrie sau a serviciilor generale de urgență medicală din orașul lor. Acest lucru asigură posibilitatea de a contacta imediat aceste servicii în caz de urgență.

5.7 Drepturile clienților

Practicienii PPT care oferă servicii online și/sau mențin un site web profesional trebuie să ofere adresele electronice sau linkuri către organismele relevante de licențiere și certificare profesională pentru a proteja drepturile consumatorilor și ale clienților și pentru a răspunde preocupărilor etice.

5.8 Adrese electronice

Practicienii PPT se asigură în mod regulat că adresele electronice sau linkurile furnizate funcționează și sunt adecvate din punct de vedere profesional.

6. RESPONSABILITATEA SOCIALĂ, PREZENȚA ONLINE ȘI PUBLICITATEA

Această secțiune clarifică poziționarea și comportamentul practicienilor PPT în rețelele sociale, mass-media și alte spații publice. Practicienii PPT recunosc impactul declarațiilor lor făcute dintr-o poziție profesională și posibilele consecințe asupra indivizilor, societății și reputației profesiei în ansamblu.

6.1 Comportamentul social media

Practicienii PPT separă site-urile și profilurile personale de cele profesionale și sunt conștienți de riscurile dezvăluirii de informații personale către clienți, supervizați, cursanți sau participanți la cercetare.

Practicienii PPT presupun că, confidențialitatea și anonimatul pe internet nu sunt garantate. Aceasta înseamnă că materialele publicate de Practicienii PPT pot deveni publice în orice moment.

Practicienii PPT respectă autonomia clienților, supervizaților, cursanților și participanților la cercetare și nu încalcă limitele acestora. Nu se recomandă vizitarea profilurilor clienților, supervizaților, cursanților și participanților la cercetare pe rețelele sociale.

Practicienii PPT nu vor dezvălui informații confidențiale despre clienți, supervizați, cursanți sau participanți la cercetare în mass-media.

6.1.1. Informații online despre practicianul PPT

Se recomandă ca informațiile privind datele de contact, educația, certificarea, calitatea de membru, licența și afilierea practicienilor PPT să fie ușor accesibile pentru clienți, cursanți, supervizați și participanți la cercetare. (de exemplu, site-ul WAPP, site-ul personal, site-ul organismelor de înregistrare etc.)

6.2 "Prietenii" în rețelele sociale

Practicienii PPT sunt conștienți de faptul că clienții, persoanele supervizate, cursanții și participanții la cercetare pot trata "prietenii" de pe rețelele de socializare drept prietenii reale și trebuie să se comporte ținând cont de limitele profesionale.

6.3 Responsabilitatea profesională pentru declarațiile publice

PPT Practicienii care fac declarații publice cu privire la activitățile lor profesionale sunt responsabili profesional pentru aceste declarații. Practicienii PPT nu trebuie să facă declarații false cu privire la practica, cercetarea, competența, diplomele, acreditările, afilierea, serviciile, taxele, publicațiile sau rezultatele cercetării lor.

Practicienii PPT, în deciziile lor profesionale, precum și în situațiile de discursuri profesionale publice, se bazează pe cunoștințele și cercetările științifice relevante în domeniul Psihoterapiei Pozitive și al altor metode de psihoterapie recunoscute științific.

6.4 Promovarea opiniilor personale

Atunci când practicienii de Psihoterapie Pozitivă (PPT) se prezintă ca experți în această metodă și susțin practici și credințe religioase, ezoterice, transpersonale sau spirituale, acestea trebuie considerate opinii personale, fără legătură cu rolul lor profesional. Astfel de opinii ar trebui să fie împărtășite doar pe contururile social media personale.

6.5. Utilizarea imaginii unui profesionist PPT ca specialist în publicitatea altor bunuri și servicii.

Practicienii PPT nu ar trebui să fie de acord cu utilizarea imaginii lor ca specialiști în publicitatea companiilor pentru orice bunuri și servicii, cu excepția publicității pentru activitatea lor de consiliere / psihoterapie / formare / supervizare / cercetare (de exemplu, utilizarea imaginii unui psihoterapeut ca specialist în publicitatea unor servicii bancare).

6.6 Utilizarea locului de muncă pentru a găsi clienți

În cazul în care practicienii PPT sunt implicați în alte activități profesionale adiționale celor de terapie, formare și supervizare, aceștia trebuie să fie conștienți de modul în care își folosesc locul de muncă și autoritatea organizației pentru a face publicitate și a atrage noi clienți și pentru a evita relațiile duale.

6.7 Promovarea etică a serviciilor lor

Toate materialele publicitare și toate informațiile scrise și orale ar trebui să reflecte cu exactitate natura serviciilor oferite și formarea, calificările și experiența relevantă a practicienilor PPT cu clientul, supervizatul, cursantul, participantul la cercetare sau grupurile de clienți, supervizați, cursanți, participanți la cercetare cărora le sunt oferite serviciile. Practicienii PPT ar trebui să se abțină de la a face afirmații exagerate sau neverificabile cu privire la eficacitatea metodelor utilizate și de la publicitate care ar putea crea așteptări nerealiste. Organizatorii de formare PPT ar trebui să respecte aceste prevederi, chiar dacă nu sunt membri ai WAPP.

6.8 Restricții privind promovarea serviciilor

Practicienii PPT nu trebuie să exploateze relația lor (coerciție) cu clienții, cursanții, supervizații și participanții la cercetare, actuali sau foști, pentru promovarea produselor lor, formării sau a altor servicii.

6.9 Utilizarea feedback-ului clienților

Practicienii PPT nu solicită feedback în scopuri publicitare de la clienți actuali sau foști, supervizați, cursanți, participanți la cercetare sau de la orice altă persoană care ar putea fi sub influența lor (relație profesională). Feedback-ul trebuie utilizat numai pentru îmbunătățirea serviciilor oferite.

7. RESPONSABILITATEA FAȚĂ DE WAPP

Acest capitol descrie responsabilitatea și relația membrilor față de Asociația Mondială pentru Psihoterapie Pozitivă și Transculturală (WAPP).

7.1 Practicienii PPT trebuie să acționeze într-un mod care să susțină reputația profesiei și să promoveze încrederea publicului în Asociație, în profesie și în

membrii acesteia, inclusiv în afara vieții lor profesionale.

7.2 Practicienii PPT trebuie să conștientizeze și să respecte toate obligațiile legale și profesionale din țara în care își desfășoară activitatea, din țara clienților lor și politicile WAPP care se aplică practicii lor.

7.3 Practicienii PPT trebuie să se asigure că sunt familiarizați cu, și înțeleg - regulamentele și prevederile publicate de WAPP. (de exemplu, Ghidurile privind formarea)

7.4 Practicienii PPT ar trebui să conteste practicile lipsite de etică ale lor sau ale altor practicieni. A se vedea punctul 4.6

7.5 Practicienii PPT trebuie să coopereze cu orice investigație sau anchetă legală referitoare la toate părțile practicii lor profesionale. Să informeze WAPP și orice membru organizațional relevant dacă sunt:

- a. acuzați de o infracțiune penală;
- b. sunt condamnați pentru o infracțiune penală sau administrativă, primesc o suspendare condiționată pentru o infracțiune sau acceptă un avertisment polițienesc legat de punerea în pericol a vieților;
- c. sunt sancționați de orice organism profesional sau organizație de apartenență responsabilă de reglementarea sau licențierea unei profesii de sănătate sau asistență socială în țara în care practică; sau
- d. sunt suspendați sau supuși unei restricții de practică de către un angajator sau o organizație similară din cauza preocupărilor legate de competența, sănătatea sau practica lor de psihoterapie, supervizare clinică sau formare profesională.

Toate aceste informații sunt tratate cu cea mai mare confidențialitate de către WAPP.

7.6 Practicienii PPT trebuie să fie membri cu drepturi depline (să își plătească cotizația la WAPP la scadență).

7.7 Practicienii PPT ar trebui să participe la reuniunile Adunării Generale și să voteze atunci când este cazul.

8. FORMARE ÎN CONSILIERE ȘI PSIHOTERAPIE

Această secțiune discută aspectele etice ale predării și evaluării activității candidatului (psihoterapeut în formare), limitele relației cu cursanții, particularitățile confidențialității în formare, autocunoașterea educațională și inacceptabilitatea practicilor discriminatorii.

8.1 Responsabilitatea practicienilor PPT

În procesul de învățare al cursanților, practicienii PPT au responsabilitatea de a acționa cu profesionalism, respectând standardele de formare și experiență. Ei trebuie să ofere informații clare și complete, la momentul potrivit, astfel încât să sprijine eficient procesul educațional. De asemenea, este esențial să mențină un comportament respectuos, să promoveze un mediu lipsit de discriminare și să creeze o atmosferă sigură și incluzivă pentru toți cursanții.

8.1.1 Respectarea identității cursantului

Atunci când interacționează cu cursanții, practicienii PPT respectă demnitatea personală, drepturile omului și libertățile proclamate și garantate de Declarația Universală a Drepturilor Omului (https://irido.ro/irido/pdf/078_ro.pdf). Practicienii PPT tratează cursanții cu respect egal, indiferent de vârstă, gen, identitate de gen, orientare sexuală, naționalitate, cultură, etnie, rasă, religie, limbă, statut socio-economic și abilități fizice.

8.1.2 Comunicarea cu privire la formare

Practicienii PPT informează cursanții cu privire la standardele de formare WAPP și oferă informații cu privire la forma de formare (teorie, autocunoaștere, supervizare individuală și de grup), efectele și riscurile posibile, precum și măsurile de siguranță psihologică în procesul de învățare. Practicianul trebuie să încurajeze participarea să acceseze site-ul WAPP și informațiile online și să contacteze

direct WAPP în cazul în care apar întrebări.

8.1.3 Competența profesională

Formatorul PPT și supervisorul sunt responsabili de menținerea nivelului lor de competență, de acuratețea și relevanța materialului oferit și de etica prezentării acestuia.

8.2 Confidențialitatea datelor cursanților

Informațiile cu caracter personal obținute de către practicienii PPT de la un cursant în cursul activităților profesionale nu pot fi utilizate în beneficiul practicienilor PPT sau al terților.

Se recomandă semnarea **consimțământului în cunoștință de cauză** atunci când se utilizează cazuri în format oral, tipărite, audiovizuale și orice altă formă de publicare a cazurilor în scopuri ilustrative, educaționale sau științifice. Practicienii PPT își vor informa cursanții cu privire la limitele privind confidențialitatea referitoare la grupul de formare (partajarea informațiilor personale, postarea pe rețelele de socializare a informațiilor despre formare etc.).

8.3 Limite în relațiile cu cursanții

Practicienii PPT recunosc responsabilitatea de a respecta limitele interacțiunii profesionale cu cursanții.

8.3.1 Riscuri de exploatare

Practicienii PPT sunt conștienți de influența lor potențială asupra cursanților și recunosc riscurile de abuz de autoritate prin evitarea exploatarea emoționale, materiale, sexuale sau a altor forme de exploatare a cursanților.

8.3.2 Relații multiple cu cursanții

Practicienii PPT sunt conștienți de dezechilibrul de putere și se abțin de la a avea relații multiple cu cursanții și supervizării (de exemplu, predarea unui curs și furnizarea concomitentă de terapie personală unui cursant, relații de prietenie și de afaceri cu cursanții) care ar putea complica procesul de învățare.

8.3.3 Tipuri de relații interzise

Relațiile sexuale și romantice cu persoanele cu care practicienii PPT au o relație profesională (terapie, cercetare, formare, supervizare) sunt interzise.

8.3.4 Relațiile după absolvire

Practicienii PPT recunosc că influența autorității lor asupra studenților continuă și după finalizarea procesului de formare. În acest sens, ei depun eforturi pentru a nu abuza de această autoritate.

8.4 Evaluarea aptitudinilor candidatului

Practicienii PPT își asumă responsabilitatea pentru acțiunile, declarațiile și recomandările care decurg din rolul lor profesional. Orice acțiune luată de practicienii PPT în raport cu un cursant trebuie să fie în concordanță cu competența lor profesională.

Practicienii PPT adoptă o atitudine imparțială și lipsită de prejudecăți față de cursanți. Ei sunt conștienți de faptul că posibile suprapuneri în contexte conexe (de exemplu, participarea în aceleași grupuri de studiu ale formatorilor în alte organizații) pot influența evaluarea cursantului și țin cont de acest aspect.

Practicienii PPT trebuie să fie capabili să explice clar și accesibil deciziile și acțiunile lor cursanților. De asemenea, aceștia se asigură că informațiile prezentate în cataloage și programele cursurilor sunt corecte și nu induc în eroare, în special în ceea ce privește subiectele abordate, criteriile de evaluare a progresului și natura experiențelor de curs.

Practicienii PPT respectă unicitatea fiecărui cursant și se angajează să evite orice formă de discriminare. Scopul lor este de a forma profesioniști capabili să practice în siguranță, respectând pe deplin standardele etice și profesionale. Este considerat neetic să încurajeze participarea la cursurile de formare sau să certifice participării la Cursul de Bază sau Cursul de Master care nu îndeplinesc criteriile stabilite în documentul „Criterii pentru intervierea viitorilor cursanți ai PPT”. Practicienilor li se recomandă insistent să îndemne cursanții să urmeze terapie personală și să se implice în îngrijirea de sine înainte de a-și continua formarea.

Echipa de formatori își rezervă dreptul de a încheia relația profesională cu un cursant dacă consideră că acesta nu este

potrivit pentru a deveni consultant sau psihoterapeut, ar putea provoca prejudicii viitorilor clienți sau lor înșiși ori nu respectă așteptările etice. În acest sens, liderul de autocunoaștere și supervizorul pot împărtăși informații esențiale cu echipa de formatori despre participării la curs, dacă au preocupări serioase legate de adecvarea acestora pentru a deveni Consultați sau Psihoterapeuți Pozitivisti.

8.5 Rolul și responsabilitatea organizatorilor de formare (standarde de formare)

Organizatorul formării înțelege că reprezintă centrul/formatorul, WAPP și EAP în țara în care face publicitate/organizează cursul. Organizatorul formării trebuie să citească, să înțeleagă și să respecte standardele de formare, prevederile etice și principiile WAPP, chiar dacă nu este membru al WAPP.

Organizatorul cursului este conștient de dezechilibrul de putere și se abține de la a avea relații multiple cu participanții la curs, ceea ce ar putea complica procesul de învățare.

Organizatorii de formare oferă informații corecte cu privire la ce înseamnă psihoterapia/consilierea conform standardelor profesionale naționale, calificările pe care participanții le obțin după formare (diplomă, certificat) și recunoașterea acestora la nivel național și internațional, precum și condițiile de acces la cursul de bază sau la cursul de avansat (calitatea de membru, studii și calificări anterioare).

Conflictele dintre organizatorul formării și formator trebuie tratate și rezolvate în mod privat pentru a preveni interferența cu procesul de formare. În cazul în care rezolvarea privată nu este posibilă, se recomandă solicitarea de asistență din partea unui grup neutru de profesioniști, cum ar fi alți formatori sau psihoterapeuți. Acest grup poate facilita discuțiile dintre organizatorul de formare și formator într-un cadru confidențial.

Organizatorii de formare nu subminează relația niciunui coleg cu clienții/cursanții prin comentarii nejustificate sau prejudiciante. Ei comentează munca colegilor PPT cu sensibilitate, în spiritul respectului reciproc.

WAPP recomandă ca rolurile de organizator al formării și de formator principal să fie deținute de practicienii PPT diferiți. Dacă acest lucru nu este posibil deoarece nu există suficienți practicieni PPT în țară, atunci formatorii principali trebuie să fie conștienți de complexitatea relațiilor multiple.

WAPP este împotriva monopolizării unei zone sau a unui oraș de către un centru sau un practician PPT și recomandă cooperarea și respectul reciproc.

8.6 Responsabilitatea pentru profesie

Practicienii PPT trebuie să participe la activități de dezvoltare profesională continuă în conformitate cu prevederile WAPP. (a se vedea prevederile CPD).

9. ASPECTE ETICE ALE SUPERVIZĂRII CLINICE ȘI EDUCAȚIONALE

Această secțiune abordează relația dintre supervisor și supervizat, luând în considerare riscurile de exploatare, responsabilitățile supervisorului, precum și documentarea și educația necesare pentru a efectua supervizarea. Este subliniată necesitatea respectării principiilor etice de bază în colaborarea cu supervisorul.

9.1 Competența supervisorului (formare, certificare)

Supervisorul trebuie să aibă o pregătire teoretică și practică adecvată și trebuie să cunoască principalele modele de supervizare și etapele de dezvoltare ale consultantului. Supervisorul trebuie să își îmbunătățească în mod constant calificările prin participarea la programe de formare, ridicându-și nivelul de competență.

9.2 Confidențialitate

Supervisorul respectă confidențialitatea în lucrul cu persoana supervizată, inclusiv fiind conștient de limitările și riscurile supervizării online. În unele cazuri, confidențialitatea ar putea fi încălcată (pentru detalii, a se vedea punctul 5.6)

9.3 Bunăstarea clienților

Supervizorul este conștient că face parte din triada terapeut-client-supervizor și înțelege că este responsabil pentru acțiunile supervizatului, în conformitate cu legislația națională. Supervizorul are responsabilitatea de a se asigura că activitatea supervizatului este conformă cu standardele profesionale și etice naționale. Acest lucru este deosebit de important în țările în care supervizorul clinic are întreaga responsabilitate juridică pentru tratament și este răspunzător din punct de vedere juridic. În aceste cazuri, supervizorul trebuie să se poată baza pe deplin pe informațiile și cunoștințele împărtășite de persoana supervizată. A se vedea punctul 9.7

9.4 Relațiile de supervizare

Supervizorul depune toate eforturile pentru a menține o relație profesională cu persoana supervizată, comunicând în mod clar limitele acestei relații.

În cazurile în care relația dintre supervizor și persoana supervizată se schimbă, supervizorul este obligat să se asigure că persoana supervizată nu este exploatată sau prejudiciată. De asemenea, supervizorul are responsabilitatea de a-și menține obiectivitatea în evaluarea persoanei supervizate și, dacă există riscul ca obiectivitatea să fie afectată, de a depune toate eforturile pentru a clarifica limitele relației. Supervizorul trebuie să își amintească faptul că persoana supervizată este dependentă de supervizor și este responsabilitatea supervizorului să stabilească limite psihologice și fizice în relația lor.

Supervizorul nu trebuie să jignească, să dea dovadă de agresivitate sau să umilească supervizatul, fie în privat, fie în public, prin evaluări negative.

9.4.1 Relații interzise

Relațiile sexuale și romantice între supervizor și supervizat în timpul perioadei de supervizare sunt interzise, atât fizic, cât și virtual (de exemplu, e-mailuri romantice și comunicare sexuală online).

Supervizorului îi este interzis să furnizeze servicii de supervizare persoanelor în privința cărora nu poate fi obiectiv.

9.4.2 Interzicerea terapiei supervizatului de către supervizor

Supervizorului îi este interzis să ofere psihoterapie persoanei supervizate. În cazul în care persoana supervizată solicită ajutor psihoterapeutic din partea supervizorului, supervizorul recomandă persoanei supervizate să găsească un alt psihoterapeut.

9.5 Consimțământul informat pentru supervizare

Supervizorul oferă persoanei supervizate un **consimțământ informat** în care își descrie calificările, metodele de lucru, beneficiile și riscurile potențiale pentru persoana supervizată, precum și limitele confidențialității. Consimțământul informat prezintă tipul de supervizare (față în față, online, individuală, de grup etc.) și scopul supervizării (clinic, acreditare ECP, educațional)

9.5.1 Încetarea prematură a relațiilor de supervizare

În cazul în care supervizorul și persoana supervizată consideră că este necesar să încheie relația mai devreme decât datele discutate la începutul activității, aceștia discută diferențele care au apărut, iar supervizorul poate recomanda persoanei supervizate, contactele unor potențiali supervizori. În țările în care, prin lege, supervizorul are responsabilitatea legală pentru tratamentul clientului, supervizorul poate pune capăt supervizării în cazul în care persoana supervizată nu urmează recomandările sale și clientul este astfel pus în pericol. Supervizorul trebuie să raporteze această încheiere instituțiilor responsabile (clinică, centru, asociații profesionale naționale, WAPP etc.), care vor lua măsuri în conformitate cu reglementările proprii.

9.6 Evaluarea aptitudinilor profesionale ale persoanei supervizate

Supervizorul face o evaluare obiectivă a aptitudinilor profesionale ale persoanei supervizate și încearcă să găsească un echilibru între susținerea punctelor forte și sprijinirea depășirii limitelor acesteia, utilizând modelul PPT în 5 etape. Supervizorul ar trebui să ajute persoana supervizată să își identifice

limitele profesionale și să o ajute să lucreze în aceste limite.

În unele cazuri, persoana supervizată poate solicita scrisori de recomandare din partea supervizorului. Supervizorul trebuie să ofere o opinie sinceră cu privire la capacitatea profesională a persoanei supervizate.

Supervizorul are dreptul de a informa organismele profesionale din care face parte persoana supervizată cu privire la orice încălcare a standardelor etice și profesionale.

Supervizorul este responsabil pentru documentarea fiecărei sesiuni de supervizare.

9.7 Obligațiile și drepturile candidaților la supervizare (cursanți/participanți la curs)

Candidații PPT la programele de formare în consiliere și psihoterapie oferă servicii de consiliere și psihoterapie numai cu supervizare continuă. Regularitatea recomandată a cererii de supervizare a unui cursant este în medie de cel puțin o oră de supervizare la 4 sesiuni de lucru cu clienții.

Candidatul PPT își alege un supervizor pe baza capacității sale financiare și a standardelor de formare WAPP. În unele cazuri, cursantului i se poate atribui un supervizor în cadrul unui program de formare.

Atât psihoterapeutul PPT sub supervizare (canditate positive psychotherapist), cât și supervizorul au dreptul de a pune capăt relației lor de lucru în cazul unui dezacord irezolvabil.

Psihoterapeutul PPT sub supervizare (canditate positive psychotherapist) trebuie să informeze clienții cu privire la statutul lor și la faptul că informațiile despre clienți vor fi discutate cu supervizorul. Candidatul PPT trebuie să obțină permisiunea clienților de a discuta informații despre aceștia cu supervizorul într-un format individual și/sau de grup, informând clienții cum, pentru cât timp și cum vor fi stocate informațiile despre client.

Persoana supervizată își asumă responsabilitatea pentru volumul și corectitudinea informațiilor privind cazul său. În caz de urgență (de exemplu, suicid), supervizorul și persoana supervizată trebuie să convină, de preferință în scris, înainte de începerea supervizării, care va fi procedura în astfel de cazuri și cum ar trebui contactat și

informat supervizorul (vă rugăm să verificați legislația națională cu privire la procedurile specifice).

9.8 Responsabilitatea profesională

Supervizorul PPT trebuie să participe la activități de dezvoltare profesională continuă în conformitate cu prevederile WAPP. (a se vedea prevederile CPD).

10. CERCETARE ȘI PUBLICAȚII

Această secțiune discută practicile de publicare și cercetare în psihologie, psihoterapie, consiliere psihologică, supervizare și formare.

10.1 Responsabilitatea cercetătorului PPT față de respondenți

Cercetătorul PPT are responsabilitatea față de respondenți de a furniza informații complete despre cercetare, de a evita prejudecii în procesul și rezultatul cercetării și de a desfășura cercetarea la un nivel înalt de calitate, respectând standardele științifice naționale și internaționale și aderând la legile și reglementările relevante din țara respectivă.

Cercetătorul PPT nu trebuie să denatureze sau să ascundă informații de la respondent înainte sau în timpul cercetării, cu excepția cazului în care se stabilește că denaturarea sau ascunderea este justificată de valoarea științifică, educațională sau aplicativă semnificativă a cercetării și că nu va rezulta niciun prejudiciu pentru participantul la cercetare.

Cercetătorul PPT va explica orice reținere sau denaturare a informațiilor de cercetare care fac parte integrantă din desfășurarea cercetării cât mai curând posibil, de preferință după implicarea participantului, dar nu mai târziu de colectarea datelor.

10.2 Consimțământul informat în publicare și cercetare

Înainte de desfășurarea cercetării, cercetătorul PPT este obligat să obțină o confirmare scrisă din partea respondenților cu privire la consimțământul acestora pentru colectarea și prelucrarea informațiilor

relevante, precum și cu privire la posibilitatea de a face publice rezultatele cercetării în publicații științifice și de altă natură pe baza informațiilor obținute (a se vedea anexa 2).

În cazul participării adulților la cercetare, consimțământul informat este semnat de aceștia în mod independent. Părinții sau reprezentanții lor autorizați semnează pentru minori. Grupurile vulnerabile, inclusiv cele care nu au capacitatea deplină de a-și da consimțământul în mod independent (de exemplu, persoanele cu anumite dizabilități), pot avea nevoie de forme suplimentare de consimțământ din partea reprezentanților autorizați legal sau a tutorilor. Procedurile de consimțământ ar trebui să fie adaptate pentru a asigura înțelegerea și participarea voluntară, cum ar fi explicații simplificate și sprijin suplimentar, după caz. În cazul în care consimțământul scris este impracticabil sau inadecvat din punct de vedere cultural, cum ar fi în cazul consimțământului verbal din partea minorilor care sunt capabili să înțeleagă cercetarea, trebuie utilizat un formular de consimțământ prin procură. Procedurile de consimțământ verbal trebuie să fie documentate în mod clar și, dacă este posibil, trebuie să existe martori pentru a asigura transparența și respectarea standardelor etice.

Consimțământul informat poate să nu fie necesar în cazul chestionarelor complet anonime sau al cercetărilor de arhivă pentru care divulgarea răspunsurilor nu pune în pericol răspunderea penală sau civilă a participanților și/sau nu aduce atingere statutului lor financiar, oportunităților de angajare sau reputației, iar confidențialitatea este protejată.

Consimțământul informat trebuie obținut și păstrat în conformitate cu toate legile și reglementările naționale aplicabile care reglementează protecția datelor și păstrarea înregistrărilor. Participanții au dreptul de a se retrage din studiu în orice moment, fără a suporta consecințe negative. În plus, participanții sunt încurajați să pună întrebări în orice moment pe parcursul cercetării pentru a clarifica orice preocupări pe care le-ar putea avea.

10.3 Confidențialitatea datelor respondenților

Toate datele respondenților obținute în timpul cercetării sunt strict confidențiale și pot fi utilizate numai în scopurile și în condițiile specificate în consimțământul informat.

Cercetătorul PPT care primește informații confidențiale este obligat să creeze condiții pentru protecția deplină a acestora și pentru siguranța datelor, să împiedice divulgarea lor și să protejeze confidențialitatea scurgerilor de date și accesul terților. În plus, informațiile confidențiale nu trebuie să fie transmise prin canale nesecurizate sau stocate pe calculatoare publice. Cercetătorul trebuie să respecte toate legile și reglementările naționale aplicabile privind confidențialitatea și protecția datelor respondenților

10.4 Participarea cursanților și a colegilor la cercetare

Atunci când implică respondenți care se află într-o poziție de subordonare față de cercetătorul PPT (cursanți din același program sau din programe conexe, personalul sau subordonații acestora), cercetătorul PPT este conștient de probabila distribuție inegală a puterii (incapacitatea de a refuza) și ia măsuri pentru a proteja potențialii participanți de consecințele negative ale refuzului de a participa - în special, nu ar trebui să afecteze evaluarea realizărilor cursanților, cariera membrilor personalului etc.

Atunci când participarea la cercetare este o cerință a cursului sau o oportunitate de a obține credite suplimentare (ore de credit), participantului potențial i se permite să aleagă activități alternative echitabile.

10.5 Participarea clientului la cercetare

Cercetătorii PPT nu trebuie să efectueze cercetări cu clienții lor într-un mod care îi expune riscului de exploatare și incapacității de a refuza să participe la cercetare. Participarea va fi realizată în conformitate cu standardele etice.

10.6 Obligații față de respondenți după finalizarea colectării datelor

Cercetătorul PPT oferă participanților posibilitatea de a fi informați cu privire la natura, rezultatele și concluziile cercetării și ia măsuri rezonabile pentru a corecta orice concepții greșite pe care le-ar putea avea participanții.

În cazul în care valorile științifice sau umane justifică reținerea acestor informații, cercetătorul PPT ia măsuri rezonabile pentru a reduce riscul de vătămare.

În cazul în care cercetătorul PPT află că procedurile de cercetare au cauzat prejudiciul unui participant, cercetătorul PPT va lua măsuri pentru a minimiza prejudiciul.

10.7 Comunicarea rezultatelor cercetării

Forma și momentul comunicării rezultatelor cercetării către participanți sunt specificate în consimțământul informat. Rezultatele vor fi prezentate participanților într-un limbaj pe care aceștia îl pot înțelege și interpreta fără ambiguitate.

10.8 Publicații în reviste științifice și alte publicații

Atunci când publică rezultatele cercetării în reviste științifice și alte publicații, cercetătorul PPT este responsabil de relevanța, noutatea științifică, obiectivitatea și validitatea concluziilor acestora. Cercetătorul PPT nu fabrică date.

În cazul în care cercetătorul PPT descoperă erori semnificative în datele sale publicate, acesta ia măsuri pentru a corecta aceste erori. Cercetătorii PPT își asumă responsabilitatea pentru selectarea subiectelor lor de cercetare și pentru metodele utilizate în investigare, analiză și raportare. Ei își planifică cercetarea în așa fel încât să reducă la minimum posibilitatea ca rezultatele lor să inducă în eroare. Aceștia oferă o discuție aprofundată a limitărilor datelor lor, în special atunci când munca lor se referă la politica socială sau ar putea fi interpretată în detrimentul persoanelor de anumite vârste, sexe, etnii, grupuri socioeconomice sau alte grupuri sociale.

10.9 Plagiat și autoplăgiat

Cercetătorul PPT nu plagiază și nu se autoplăgiază (utilizarea parțială sau totală a unor lucrări publicate anterior de el însuși sau de alții).

Cercetătorul PPT nu republică datele publicate anterior, cu excepția cazului în care acestea sunt însoțite de o nouă analiză sau dacă afirmă acest lucru în mod clar în noua publicație.

10.10 Evaluarea contribuției cercetătorului PPT în cadrul colaborărilor

Cercetătorul PPT identifică cu onestitate partea de muncă pe care a realizat-o. Cercetătorul PPT reflectă cu acuratețe contribuțiile celor implicați în cercetarea sau activitatea, indiferent de statutul acestora. Contribuțiile minore la cercetare sau publicații sunt recunoscute în mod corespunzător, de exemplu, în notele de subsol, în mulțumiri sau în introducere.

10.11 Interacțiunea cu alți cercetători

Odată ce rezultatele cercetării au fost publicate, cercetătorul PPT nu va distruge datele pe baza cărora au fost trase concluziile și va lua măsurile necesare pentru a permite altor profesioniști competenți să verifice rezultatele prin reanaliză. Acest lucru poate fi făcut protejând în același timp confidențialitatea participanților.

Cercetătorii PPT care solicită date de la alți profesioniști pot utiliza datele partajate numai în scopul declarat de replicare a studiului. Cercetătorii PPT au dreptul de a solicita acordul scris al altor profesioniști pentru toate celelalte utilizări ale datelor.

10.12 Utilizarea IA în cercetarea științifică.

Utilizarea IA în cercetarea științifică trebuie să respecte cele mai înalte standarde etice. Cercetătorii PPT trebuie să se asigure că sistemele de IA sunt concepute și implementate într-un mod transparent, corect și responsabil. Inteligența artificială ar trebui să fie utilizată pentru a completa, nu pentru a înlocui, judecata umană, iar orice decizii derivate din modelele de inteligență artificială trebuie să facă obiectul unei supravegheri umane. Toate datele prelucrate prin IA trebuie să fie anonimizate pentru a proteja viața privată, iar utilizarea IA trebuie să respecte legislația relevantă și aplicabilă în țara în care cercetătorul PPT își desfășoară cercetarea.

PPT Cercetătorii care utilizează IA în cercetarea științifică poartă întreaga responsabilitate pentru utilizarea etică și adecvată a acestor tehnologii. Aceștia trebuie să se asigure că sistemele de IA

sunt exacte, fiabile și lipsite de prejudecăți. Cercetătorii PPT trebuie să ia măsuri rezonabile pentru a preveni orice prejudiciu care ar putea rezulta din utilizarea necorespunzătoare sau funcționarea defectuoasă a sistemelor de inteligență artificială, inclusiv rezultate neintenționate sau prejudecăți în analiza datelor. În cazurile în care IA contribuie la erori, încălcări ale vieții private sau alte încălcări etice, cercetătorul va fi tras la răspundere și supus consecințelor legale și profesionale aplicabile.

Partea a II-a

11. COMITETUL DE ETICĂ

Secțiunea tratează formarea, activitatea și deciziile Comitetului de etică al WAPP.

11.1 Termenii de referință ai Comitetului de etică al WAPP

Scopul Comitetului de etică este de a sprijini fiecare membru al comunității profesionale.

Funcția imediată a membrilor Comitetului de etică este de a examina cazurile din cadrul comunității prezentate de colegi, clienți, Consiliu, alte instituții sau organizatori de cursuri de formare.

Membrii Comitetului de etică sunt conștienți de limitele autorității lor și se abțin de la a face evaluări independente ale colegilor lor. Deciziile Comitetului de etică sunt consultative, strict confidențiale și nediscriminatorii și trebuie să fie justificate și comunicate în mod clar și cuprinzător.

11.2 Alegerea Comitetului de etică al WAPP.

11.2.1 Motive pentru constituirea comitetului de etică

Comitetul de etică este format în conformitate cu valorile WAPP. Membrii Comitetului de etică sunt propuși de Consiliul executiv și aleși de Adunarea generală

Cerințe pentru membrii Comitetului de etică:

- niciun membru în exercițiu al Consiliului executiv al WAPP.
- Cotizație WAPP la zi.

- membru cu drepturi depline al WAPP ca psihoterapeut pozitiv

Diversitatea WAPP ar trebui să fie reflectată în componența Comitetului de etică (vârstă, naționalitate, sex, etc.). Comitetul de etică este format din 25 de membri, dintre care un subset de 5 membri este ales aleatoriu pentru a forma o Comisie de etică responsabilă de tratarea activă a unui anumit caz. Scopul nostru este de a evita structurile ierarhice în procesele decizionale. Cu un grup divers de 25 de membri, Comitetul de etică reunește un spectru larg de experiențe transculturale, facilitând o perspectivă de susținere și constructivă. Acordăm prioritate prevenirii conflictelor de interese și a prejudecăților, distribuind în același timp în mod egal volumul de muncă între membri, de exemplu permițând mai multor comisii de etică să se ocupe simultan de cazuri separate. În cazuri speciale, atunci când este nevoie de expertiză din alte domenii profesionale, Consiliul executiv poate invita specialiști din afara WAPP din diferite profesii pentru a sprijini activitatea Comitetului de etică (avocați, terapeuți din alte abordări, medici, cercetători etc.) fără aprobarea Adunării Generale.

11.2.2 Conflictul de interese

Cinci membri ai Comitetului de etică care nu se află în conflict de interese trebuie să fie prezenți atunci când Comisia de etică analizează cazurile colegilor care au relații multiple cu persoanele implicate.

11.3 Rezolvarea oficială a situației

În cazul în care o soluționare informală a unui conflict este imposibilă sau nu are succes, practicienii PPT trebuie să contacteze comitetul național de etică al societății profesionale naționale din care face parte colegul care a încălcat principiile etice. Lipsa de cooperare a acestuia din urmă cu comitetul național de etică sau cu organizația reprezintă în sine o încălcare a eticii. În același timp, practicienii PPT vor informa biroul central WAPP (asistentul Comitetului de etică) cu privire la caz. A se vedea punctul 4.6

Dacă plângerea nu a fost luată în considerare la nivel național, trebuie furnizată o explicație clară pentru apelul direct la WAPP. Dacă motivul nu este justificat, atunci plângerea va fi trimisă organizației naționale.

Apelarea la Comitetul de etică trebuie să fie susținută de fapte și nu poate fi anonimă.

Apelarea la Comitetul de etică nu trebuie să constituie un motiv de discriminare împotriva colegilor, atât a celor care fac obiectul plângerii, cât și a celor de la care se face plângerea. Fiecare apel trebuie să fie luat în considerare.

11.4 Procesarea plângerilor: De la depunere la soluționare

Plângerea este transmisă la sediul central al WAPP, care o direcționează apoi către asistentul Comitetului de etică. Asistentul notifică ambele părți implicate, colectează toate informațiile relevante și alege aleatoriu 5 membri ai Comitetului de etică pentru a forma Comisia de etică responsabilă de soluționarea cazului. Comisia se întrunește (online, în persoană sau hibrid), deliberează cu privire la o rezoluție și o comunică asistentului Comitetului de etică, care informează consiliul despre plângere și soluția propusă. Consiliul executiv ia decizia finală, iar atât reclamantul, cât și subiectul plângerii sunt informați în consecință.

WAPP Head Office · Luisenstrasse 28 · 65185 Wiesbaden · Germania
Tel. +49-6 11-450 34 40, Fax: +49-6 11-450 34 24,
E-mail: wapp@positum.org, Website: www.positum.org